

Latijnse scholen in de Zuidelijke Nederlanden (16de-18de eeuw). Repertorium en archiefgids. Vlaanderen en Brussel is geen werk dat de intentie heeft de impact van de Latijnse scholen in al haar facetten te beschrijven. De publicatie is wel een meer dan verdienstelijke poging om – geïnspireerd door een gelijkaardige onderneming in Frankrijk en dankbaar gebruik makend van een uitgewerkt model – de belangrijkste Latijnse scholen in onze contreien op te lijsten, en per school heel wat relevante basis- en achtergrondinformatie te noteren die essentieel is bij het latere diepgravende detailonderzoek. Dit alles voorafgegaan door een inleiding waarin in grote lijnen de historische evolutie van de scholen wordt geschetst. Een inleiding, voorzien van een indrukwekkend voetnotenapparaat, waarin de auteurs – het boek is trouwens het resultaat van de inbreng van een heel legertje onderzoekers, experts en gelegenheidsschrijvers – zich heel wat moeite getroosten om *Latijnse scholen in de Zuidelijke Nederlanden (16de-18de eeuw)* in de juiste context te situeren en de precieze reikwijdte ervan aan te geven.

Geen exhaustieve opsommingen, lijsten en dergelijke meer, maar wel – en dit voor alle Latijnse scholen die in de publicatie zijn opgenomen – een zeer gestructureerde en uniforme presentatie van de voorhanden zijnde informatie per school. Die uniformiteit komt de overzichtelijkheid en gebruiksvriendelijkheid van het repertorium zeker ten goede. Na het dateren van de school (wanneer opgericht, georganiseerd of afgeschaft) en een poging de studentenaantallen op een rijtje te zetten, volgen een historische notitie, een bibliografie over de school en een bijdrage over het bewaarde archiefmateriaal. Dit laatste wordt op zijn beurt onderverdeeld in een korte omschrijving van de stukken betreffende de oprichting van de school, de historiografische bronnen, stukken betreffende de afschaffing van de school, plattegronden, plannen en andere afbeeldingen, schoolreglementen, leerplannen, palmaessen, schoolschriften, lijsten van personeel, bibliotheekcatalogi, stukken betreffende schooltheater, examens en inspectieverslagen.

Latijnse scholen in de Zuidelijke Nederlanden (16de-18de eeuw). Repertorium en archiefgids. Vlaanderen en Brussel – de neerslag van een van de Max-Wildiersprojecten en verzorgd uitgegeven door het Algemeen Rijksarchief (enkele lay-outmatige foutjes niet te na gesproken) – mag er zijn en lijkt alles in huis te hebben om uit te groeien tot een vaak door studenten en onderzoekers gebezigd instrument bij het verder in detail bestuderen van een brok vaderlandse onderwijsgeschiedenis. Misschien had een register de gebruiksvriendelijkheid nog verhoogd? Laat ons in ieder geval hopen dat er op termijn ook een pendant komt die ook de Latijnse scholen in Wallonië in beeld brengt.

Bart De Keyzer, Provincie Vlaams-Brabant

Medical Librarianship

Het werkveld van bibliotheken in de gezondheidswetenschappen is zeer divers en beslaat onderwerpen zoals: (bio) medische wetenschappen, farmacie, de gezondheidszorg, verpleegkunde en tal van paramedische beroepen. De Amerikaanse Sandra Wood, een zeer ervaren medische bibliothecaresse op rust, heeft met *Introduction to Health Sciences Librarianship* een overzicht samengesteld waarin vrijwel alle aspecten aan bod komen die typisch zijn voor bibliotheken, actief in de gezondheidszorg -en wetenschappen. Het werk is gericht op alle soorten bibliotheken uit de sector zoals de academische- en hogeschoolbibliotheken, overheidsbibliotheken, documentatiecentra en ziekenhuisbibliotheken.

Het boek is onderverdeeld in vijf grote secties: een inleiding/overzicht van de sector en het beroep, de technische aspecten, de publieke diensten en dienstverlening, administratie en beheer, en tot slot gespecialiseerde onderwerpen. In 18 hoofdstukken worden diverse aspecten uitgebreid besproken en verklaard door een keur van 24 auteurs, allen werkzaam in medische bibliotheken. Onderwerpen die onder meer aan bod komen zijn: collectievorming, *information retrieval*, informatievaardigheden, *evidence based medicine* (en ook *librarianship*), marketing en communicatie en inrichting en ruimteplanning. De teksten zijn zeer goed verzorgd, evenwichtig en overzichtelijk ingedeeld. De onderwerpen worden in algemene, praktische of theoretische zin behandeld, af en toe doorspekt met handige voorbeelden, tabellen en beschrijvingen (leuk is bijvoorbeeld: 'A Day in the Life of...' met beschrijvingen van een typische werkdag van diverse functies in de biomedische bibliotheek). Elk hoofdstuk wordt afgesloten met een uitgebreide bibliografie die uitnodigend werkt om zich verder te verdiepen in bepaalde onderwerpen.

Achteraan in het boek bevindt zich ook een verklarende woordenlijst (met onder meer veelgebruikte afkortingen) en een uitgebreide index wat het boek ook nuttig maakt als naslagwerk.

Hoewel het boek zeker volledigheid nastreeft (*crucial information – all in one volume*) en haar nuttigheid kan bewijzen, kunnen er ook enkele zwakke punten worden uitgelicht. Zo is het boek bijvoorbeeld nogal op de (Noord-)Amerikaanse leest geschoeid (geen inbreng van niet-Amerikaanse bibliothecarissen) wat maakt dat bepaalde aspecten minder relevant of gekend zijn in een Europese context. In biomedische bibliotheken is de digitalisering en de technologische vooruitgang erg sterk doorgedrongen. Deze elementen worden zeker besproken – al worden er onder de noemer *Technical Services* vooral aspecten rond collectievorming behandeld – maar verdienen zeker meer diepgang. Anderzijds dient wel gezegd dat er al heel wat (Amerikaanse!) boeken op de markt zijn die enkele deelaspecten uitgebreider behandelen (bijvoorbeeld: *Medische Informatie op het Internet, EBM, Consumer Health*). Sandra Wood zelf heeft

bijvoorbeeld het thema web 2.0 in medische bibliotheken helemaal uitgewerkt in een ander boek (eerder besproken door Eva Simon in *Bibliotheek & Archiefgids*, 84 (2008) 5).

Het boek van Wood is een zeer goede introductie over het werk in biomedische bibliotheken dat tevens kan gebruikt worden als handig naslagwerk voor elke medische bibliotheecaris. Hoewel ook zeer geschikt voor studenten en nieuwe medewerkers in biomedische bibliotheken zal de prijs van het boek deze doelgroepen misschien wel afschrikken.

Introduction to Health Sciences Librarianship / M. Sandra Wood (ed.). - The Haword Press, 2008. - ISBN 978-0-7890-3596-7.

Jens De Groot, *Biomedische Bibliotheek K.U.Leuven*
Jens.DeGroot@bib.kuleuven.be

In archieftijdschriften gelezen. 2009, aflevering 3

De drie tijdschriften die in deze aflevering de revue passeren, komen uit heel diverse hoeken. Eerst is er het Nederlands *Archievenblad*, het ledenblad van de Koninklijke Vereniging van Archivarissen in Nederland (KVAN), onze Nederlandse zustervereniging. Daarnaast is er *Nordisk Arkivnyt*, het in Usland uitgegeven vakblad voor de Skandinavische en Finse archivarissen. Vervolgens is er het na enkele jaren opnieuw tot leven gekomen *Atlanti*, het tijdschrift van het International Institute for Archival Science. Wij zijn blij dat wij dankzij *Atlanti* de activiteit van het speciaal op Centraal- en Oost-Europa gerichte instituut van Maribor-Trieste opnieuw onder de aandacht van de Vlaamse archivarissen kunnen brengen. Ten slotte vestigen we nog de aandacht op enkele bijdragen uit twee Spaanstalige publicaties die wij in het – onlangs (januari 2009) naar Alcalá de Henares, in het gebouw van het Archivo General de la Administración, overgebrachte – Centro documental de Archivos (CIDA) hebben kunnen raadplegen.

Gustaaf Janssens, *Afdelingshoofd bij het Algemeen Rijksarchief (Afdeling Archief van het Koninklijk Paleis). Docent Archivistiek (K.U. Leuven en ManaMa Archivistiek VUB – K.U. Leuven – UGent – UAntwerpen)*
cap@kppr.be; gustaa.f.janssens@arts.kuleuven.be

Archievenblad, 112 (2008)

Red.: Roelof Braad (hoofredacteur tot en met afl. 7), Hans Berende (hoofredacteur vanaf afl. 8).
Uitg. Koninklijke Vereniging van Archivarissen in Nederland, Markt 1, NL-6011 CG Arnhem (Nederland).
ISSN 1385-4186

Aanwezig in de bibliotheek van het Algemeen Rijksarchief Brussel, in de bibliotheek van het Universiteitsarchief (Tabularium) van de K.U. Leuven en in tal van Vlaamse openbare archieven.

De tien afleveringen van het vaktijdschrift van onze Nederlandse collega's herinneren in 2008 steeds aan het Nederlandse 'Jaar van het Religieus Erfgoed': de bijna identiek geïllustreerde titelpagina van elke aflevering verwijst steeds naar het zeer gevarieerde religieuze verleden van onze noorderburen. Aflevering 7, van september 2008, is een themanummer dat bijna volledig gewijd is aan 'Archieven en religieus erfgoed'. Dit nummer bevat echter ook een zeer verhelderende notitie 'Openbaarheid van archieven in Mexico' (p. 41). De federale staatsstructuur van Mexico heeft daar gevolgen voor de organisatie van het archiefwezen. In hetzelfde nummer is ook een zeer lezenswaardig verslag opgenomen van het ICA-congres in Kuala Lumpur (p. 42-43).

De overige afleveringen zijn zoals steeds zeer gevarieerd van inhoud. Aan te stippen valt dat in de vaste rubrieken 'De Zaak' is weggefallen. In de vorige jaargangen publiceerde Yvonne Bos-Rops onder deze titel zeer behartenswaardige stukjes over deontologische kwesties. Haar bijdragen worden door ondergetekende zeer gemist! De nieuwe rubriek 'Juridische zaken' is uitsluitend op de Nederlandse situatie toegespitst.

De serie 'RHC's in Nederland', die begon in de vorige jaargang, wordt nog voortgezet in enkele afleveringen: in afl. 1 een zeer openhartig interview met de directeur van het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (p. 10-13) en in afl. 2 een interview met de directeur van het 'Nieuw Land Erfgoedcentrum' in Lelystad, dat zowel een museum, een studieceterium voor wetenschappelijk onderzoek, een archeologische bewaarplaats en een archiefbewaarplaats bevat (p. 10-13). Wie beide interviews naast elkaar zet, moet constateren dat er binnen de Nederlandse RHC's heel wat verschillen bestaan in aanpak, doelstellingen en verwachtingen. In Friesland wordt 'Tresoor', een fusie van archief, bibliotheek en literair museum geleid door Bert Looper, afkomstig uit het archiefwezen. Hij bepleit zeer sterk een 'brede fusie' (afl. 4, p. 10-11). De reeks wordt besloten in afl. 6, p. 10-13. De hier geformuleerde conclusies lijken ons zeer mager. De redacteurs houden zich nogal op de vlakte en lijken zich pas zeer laat bewust te zijn geworden van het feit dat ze zich hebben beperkt tot 'het verhaal van de baas' (sic).

Dat er naast, en zelfs vlakbij de RHC's, nog steeds zelfstandige archiefinstellingen zich kunnen ontplooiën, wordt geïllustreerd door het artikel van Anette de Langhe, 'Verleden om de hoek. Het Gemeentearchief Gemert-Bakel' (afl. 2, maart 2008, p. 24-27). Gemert-Bakel (28.000 inwoners) is qua oppervlakte de grootste gemeente in de regio Eindhoven.